

Hoofdstuk	4	Openbaar Groen	Controle			
Datum	1/3/2022		Uitgever DALI Support			
Versie	3		Eigenaar Paul Wolvers			
Objecten en eisen			Hardheid	ronverwijzin	Bijlage	Thema
Stedenbouwkundig niveau						
Categorie	Onderwerp	Beleidseisen (en evt gebruikerseisen)	Hardheid	Bronverwijz	Bijlage	Thema
Gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen - Alle gebieden	Beleid - Overzicht	Het groenbeleid en de ambities m.b.t. duurzame gebiedsontwikkeling van de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen zijn opgenomen in het hoofdstuk 'Algemene kaderstellende randvoorwaarden en uitgangspunten'.	B			

Inrichtingsniveau							
Categorie	Onderwerp	Ontwerp- en gebruikseisen (en evt prestatie-eisen)	Hardheid	Bronverwijz	Bijlage	Thema	
Gemeente Lisse - Winkelgebieden Lisse	Beplanting - Soortkeuze	Beplantingselementen zijn zeer divers, zeer rijk aan bloei en kleur. Combinaties geven een chique uitstraling maar vergen intensiever onderhoud.	R				
		Toepassen van heesters (rozen), vaste planten, bloembakken en bollen.	R				
	Gras - Ontwerpeisen	Gras kan een belangrijke toevoeging zijn aan de groenstructuur van de openbare ruimte. Passend bij een omgeving waar de ambitie Allure geldt is een bijzondere toepassing of gebruik van gras noodzakelijk, waarbij minimaal sprake moet zijn van gazons. In deze gebieden worden geen standaard grasvakken, ruw gras of bermen toegepast.	R				
	Hagen - Soortkeuze	Binnen het ambitieniveau Allure kunnen hagen met een intensieve verzorging worden toegepast; strak geschoren hagen of hagen met een bijzondere snoeivorm. Het assortiment plantmateriaal is zeer divers. Blokhagen alleen in allure toepassen.	R				
	Bomen - Ontwerpeisen	Ruimtelijk geven bomen een belangrijke toevoeging aan de groenstructuur van de openbare ruimte. Passend bij een omgeving van Allure zijn bijzondere bomen, speciale plantverbanden en plantmethoden van toepassing. Om op korte termijn effect te bereiken kunnen grotere maten bomen toegepast worden.	R				
Gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen - Alle gebieden	Beplantingsplan - Toetsing	Het beplantingsplan ter goedkeuring van de gemeente indienen.	R				
	Beplanting - Soortkeuze	Houd bij soortkeuze rekening met bodemgesteldheid en omgevingsfactoren (verharding, strooizout, grondwaterstand, schaduw door bomen e.d.).	R				
		Gebruik bij speelplaatsen sterke soorten, bij voorkeur worteluitloper-vormend.	R				
		Gebruik langs fietspaden geen gedoornde soorten i.v.m. lekke banden.	R				
		Gebruik bij trap- en speelvelden geen gedoornde soorten i.v.m. lekke ballen.	R				
		Bij bomen in plantvakken het sortiment van de onderbeplanting afstemmen op eventuele schaduw van de uiteindelijke boomkronen.	R				

	Soort beplanting en plantafstanden gebruiken waarmee de beplantingsvakken binnen drie groeiseizoenen is dichtgroeien, hiermee kan het onderhoud worden beperkt.	R			
	Beplantingssamenstellingen afstemmen op de omvang van een plantvak: in vakken < 10 m ² niet meerdere soorten heesters gebruiken, maar een vakbeplanting van één soort met solitair.	R			
	Menging van soorten beperkt houden zodat een rustig en robuust beeld ontstaat.	R			
	De hoogte van beplanting op uitzichthoeken is maximaal 0,50 m. Pas de soortkeuze hierop aan, om snoei te voorkomen.	R			
Beplanting - Ontwerpeisen	Scherp concentraties van parkeerplaatsen in straatbeeld af met beplanting en reserveer ruimte voor dergelijke beplanting. Indien de breedte van een plantvak < 2,5 m wordt, dan dient gekozen te worden voor een haag.	R			
	De afmeting van een plantvak bedraagt minimaal: • breedte 2,50 m, oppervlak 10,00 m ² bij lage heesters en bodembedekkers • breedte 5,00 m, oppervlak 50,00 m ² bij middelhoge en hoge heesters	R			
	Smallere stroken beplanten met een haag.	R			
	Incidenteel kunnen smallere plantvakken voorkomen, mits deze uitgevoerd worden met een verhoogde rand.	R			
	Laat openbaar groen niet direct aan particulier terrein grenzen, dit voorkomt illegaal gebruik van openbaar groen. Uitzonderd is groen bedoeld voor afscherming van schuttingen en gevels.	R			
	Zorg voor bereikbaarheid van beplantingsvakken voor onderhoudsmaterieel door toegang tot te onderhouden percelen minimaal 1,80 breed te maken.	R			
Gras - Ontwerpeisen	Maak grastaluds 1:3 of flauwer	R			
	Maak grasvlakken ten minste 2,50 m breed.	R			
	De onderlinge afstand tussen obstakels in gras (zoals bomen, lichtmasten, palen, speeltoestellen, banken, rand beplantingsvak e.d.) minimaal 2,50 m.	R			
	Zorg voor bereikbaarheid van grasvlakken voor onderhoudsmaterieel door toegang tot te onderhouden percelen minimaal 1,80 breed te maken.	R			
Hagen - Ontwerpeisen	Hagen zijn een structuurgevend element in de openbare ruimte en spelen daarom een belangrijke rol bij de ruimtelijke indelingen. Hagen kunnen zowel in strak geschoren als losse vorm voorkomen. Hagen functioneren als afscherming bij b.v. parkeerplaatsen of zorgen voor een groene omlijsting van een park.	R			
	Haagbreedte 0,75 m bij hoogte tot 1 m, breedte 1,00 m bij hoogte van 1,00-1,50m en breedte 1,20 bij hoogte van meer van 1,50 m.	R			
	Blokhaag maximale 2.40m breed bij een maximale hoogte van 1.20m.	R			
Hagen - Soortkeuze	Houd bij soortkeuze rekening met bodemgesteldheid en omgevingsfactoren (strooizout, grondwaterstand, chloridegehalte grond- en oppervlaktewater, schaduw door bomen e.d.).	R			

Hagen - Situering	De beplanting moet bereikbaar zijn voor het onderhoud.	R			
Bosplantsoen - Soortkeuze	Menging bij voorkeur groepsgewijs.	R			
	Langs fietspaden geen gedoornde struiken toepassen.	R			
	Langs wegen en fietspaden in verband met gladheidbestrijding soorten kiezen die goed bestand zijn tegen invloed van strooizouten.	R			
	Rekening houden met verkeersveiligheid (uitzichthoeken) en sociale veiligheid, zicht op openbare ruimte en zicht op doorgaande fietsroutes.	R			
	Soort beplanting en plantafstanden gebruiken waarmee de beplantingsvakken snel dichtgroeien, hiermee kan het onderhoud worden beperkt.	R			
Bosplantsoen - Ontwerpeisen	Vakken hebben een minimale breedte van 6.00m en een minimaal oppervlak van 50m ² .	R			
	Het eindbeeld bepaalt de minimale breedte van het vak: • dubbele rij bomen met 1 struikrand 25m • struiken met incidentele bomen 10m • struiken alleen 5m	R			
	Minimale afstand tot fiets- en voetpaden is 1.50m.	R			
	Langs sloten rekening houden met een maaipad van 3.00 m breedte.	R			
	Een beplanting van bosplantsoen wordt bijvoorbeeld als afscherming (bij bedrijfsgebouwen) of als omheining (bij sportvelden) of als windvanger (rond een speelplek) toegepast. Afstemming van het gebruik is belangrijk i.v.m. sociale veiligheid.	R			
Bomen - Ontwerpeisen	Voor alle boom gerelateerde eisen is het Handboek bomen van het Norm Instituut Bomen van toepassing. In het handboek worden per onderwerp de specifieke eisen beschreven.	R		179	

		Het bomenontwerp moet een waarborg vormen voor een boomtechnisch, duurzaam beheerbaar ontwerpplan, afgestemd op de voor het ontwerp voorgeschreven uitgangspunten, randvoorwaarden en het beoogde eindbeeld. Het bomenontwerp moet een reëel beeld geven van het ontwerp en het daarin opgenomen (beoogd) eindbeeld inclusief de voor de bomen beschikbare ondergrondse en bovengrondse groei- en ontwikkelingsruimte. Een bomenontwerp moet voldoen aan de uitvraag en voldoen aan de eisen volgens Handboek bomen 2018 hoofdstuk 1 Bomenontwerp. Uitzondering of aanvullend op het handboek bomen zijn de volgende punten: - Bij voorkeur geen Lei- en vormbomen toepassen - Bomen bij voorkeur in gazons of beplantingsvakken planten - Geen obstakels plaatsen binnen 1,50m uit het hart van de stam - Bomen in winkelgebieden bij parkeerplaatsen voorzien van boombescherming/boompalen/beluchting passend bij locatie en boomsoort. - De gemeenten streven naar diversiteit in aanplant en herkenbare structuren. - Plant geen overlast gevende bomen (met vruchtval/honingdauw/besvormend/stuifmeel/pollen gevende allergie bomen) op hinder gevende locaties zoals parkeerplaatsen. Alleen toepassen in het buitengebied. - Bij bomen in verharding en groenborders geen wortelopslag vormende boomsoorten toepassen. - Pas geen bomen toe die gevoelig zijn voor heersende ziekten, zoals bacterievuur, iepziekte en watermerkziekte.	R		179, 180	
Bomen - Lijst bijzondere/monumentale bomen	In Hillegom, Lisse en Teylingen is er een vastgestelde lijst met waardevolle bomen beschikbaar. De lijsten zijn via de website van de desbetreffende gemeente beschikbaar. De lijsten worden in de loop van 2020 allemaal geactualiseerd.		R	553, 555, 554		
Bomen - Groeiplaats	Bij het berekenen van de benodigde groeiplaats voor een te planten boom dient gebruik gemaakt te worden van de rekenmodule van Boommonitor Online, behorende bij het Handboek Bomen.		R			
Bomen - Situering	Houd rekening met vrije ruimte rond ondergrondse milieuparkjes voor het lege van de containers.		R			
	Bomen afstemmen op omliggende bebouwing en het verlichtingsplan.		R			
	Voorkom overmatige schaduw bij particulieren. Een deel van de dag schaduw in tuin of huis is acceptabel.		R			
	Bomen toepassen van een grootteklasse die afgestemd is voor de locatie; voldoende onderlinge afstand en afstand tot verticale objecten, alsmede voldoende bewortelbare ruimte.		R			
	Bomen tussen parkeervakken verhoogd aanleggen.		R			

Uitvoeringsniveau						
Categorie	Onderwerp	Prestatie-eisen, constructie-eisen, materiaaleisen, bouwstofeisen)	Hardheid	Bronverwijz	Bijlage	Thema
Gemeente Lisse - Winkelgebieden Lisse	Bomen - Inrichting plantplaats	Bomen bij parkeervakken voorzien van een permanente boombescherming passend bij het materiaal gebruik in de omgeving.	R			
		Boompalen en beluchting is maatwerk, dit aanpassen aan de specifieke eisen per soort, standplaats en boomgrootte.	R			
	Bomen - Plantmateriaal	In winkelgebieden Lisse worden bomen aangeplant met een stamomtrek van minimaal 18- 20 cm gemeten op 1,3 meter hoogte;	R			

Uitvoeringsniveau						
Categorie	Onderwerp	Prestatie-eisen, constructie-eisen, materiaaleisen, bouwstofeisen)	Hardheid	Bronverwijz	Bijlage	Thema
Gemeente Lisse - Alle gebieden	Bomen - Plantmateriaal	Bij speelplaatsen rekening houden met de soortkeuze conform het speelplaatsenbeleidsplan van de Gemeente Lisse.	R		112	
Gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen - Alle gebieden	Beplanting - Inrichting vak	Plantvakken krijgen grond verbetering met Green To Color, laagdikte van 40 cm	R			
		Ter plaatse van beplantingsvakken moet minimaal 0,50 m teelgrond aanwezig zijn.	R			
		De afstand tussen rand van plantvak en eerste rij van de beplanting is eenmaal de plantafstand. Dit ter voorkoming van randsnoei.	R			
		Plaats solitaire heesters minimaal 2,00 m uit de rand van verhardingen.	R			
		Bij risico op doorloop de beplanting beschermen met een staalmathek, Ralkleur 6009 donkergroen.	R			
	Bloembollen - Toepassing	Toepassing in bloembakken, beplantingsvakken bermen of grote gazons.	R			
		Selectief toepassen in combinatie met vaste planten of heesters i.v.m. het hoge onderhoudsniveau.	R			
	Bloembollen - Plantmateriaal	Het streven van de gemeenten is om zoveel mogelijk biologische bollen toe te passen bij nieuwe aanplant.	R			
	Rozen - Toepassing	Alleen goed sluitende, bodembedekkende heesterrozen toepassen.	R			
	Vaste planten - Toepassing	Alleen goede bodembedekkende vaste planten toepassen waarvan de toepassing in de openbare ruimte bewezen succesvol is.	R			
	Vaste planten - Inrichting vak	Plantvak dient binnen drie groeiseizoenen te zijn gesloten.	R			
		Grondvoorbereiding volgens 'Green to Colour' of gelijkwaardig.	R			
	Heesters - Plantmateriaal	Heesters die gevoelig zijn voor ziekten (m.n. bacterievuur) dienen niet te worden toegepast.	R			
		Plantmateriaal aanpassen aan groei-omstandigheden (grondsoort, grondwaterstand, wel/geen verharding rondom, klimaat e.d).	R			
		Solitaire heesters altijd meerstammig met afmeting van 100 cm of meer en als kluitgoed aanplanten.	R			
	Gras - Inrichting vak	Graszaad mengsel voor cultureel gras, voor lang gras, en voor speelgazon.	R			
		Langs paden en wegen minimaal de eerste 0,80 meter gazon, daarna eventueel ruw gras.	R			
		In gras zo min mogelijk obstakels plaatsen.	R			
		Bij de aanleg van gazons teelaarde gebruiken waarvan het gehalte organische stof is afgestemd op de aanwezige grondslag.	R			

Uitvoeringsniveau						
Categorie	Onderwerp	Prestatie-eisen, constructie-eisen, materiaaleisen, bouwstofeisen)	Hardheid	Bronverwijz	Bijlage	Thema
		Ter plaatse van grasvlakken moet ten minste 0,25 m teelgrond aanwezig zijn.	R			
		Toepassen maaitegel inclusief opsluitband rond kasten van Nutsvoorzieningen.	R			
	Gras - Plantmateriaal	Graszaadmengsels verwerken binnen 1 jaar na de datum van plombering.	R			
	Hagen - Inrichting vak	Ter plaatse van haagvakken moet minimaal 0,50 m teelgrond aanwezig zijn.	R			
		Bij risico op doorloop van de plantvakken de beplanting beschermen met een staalplaat, Ralkleur 6009 donkergroen.	R			
		Afhankelijk van de breedte van de haag minimaal 2 of 3 rijen aanplanten.	R			
		Minimale obstakelvrije ruimte is 1.50 m voor machinaal geknipte hagen.	R			
		Haaghoogte maximaal 1,80 m.	R			
	Bosplantsoen - Inrichting vak	Altijd inheemse beplanting gebruiken en passend bij aanwezige grondslag.	R		179	
		De afstand tussen rand van plantvak en eerste rij van de beplanting is eenmaal de plantafstand. Dit ter voorkoming van randsnoei.	R			
	Bomen - Inrichting plantplaats	Volg het Handboek bomen voor het inrichten van de ondergrondse groeiruimte.	R			
		De aard van de grondverbetering en bodemsubstraten moeten in overleg met de gemeente worden bepaald.	R			
		Het planten van bomen moet zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van een waarborg voor een structurele groei.	R			
	Bomen - Plantmateriaal	Gebruik in de in de omgeving van speelplaatsen geen soorten met toxische eigenschappen.	R			
		Uitzondering of aanvullend op het Handboek bomen: - Standaard worden bomen aangeplant met een stamomtrek van minimaal 18-20 cm (in Hillegom is dit 20-25 cm) gemeten op 1,3 meter hoogte (een kwekerijboom wordt meestal lager gemeten door kweker); - Bij grondverbetering de ondergrond zodanig lossippen dat storende lagen worden doorbroken tot 0.20m boven de hoogste grondwaterstand. - Bij de aanplant van de bomen vochtkorrels doormengen, type Broadleaf P4 Regulier. Hoeveelheid volgens voorschriften van de leverancier.	R		179	
		De kwaliteit van de te leveren bomen dient, met inachtneming van de gestelde leverings- en verwerkingseisen, het realiseren van een duurzame en kwalitatief hoogwaardige beplanting te waarborgen.	R			
	Bomen - Bomeninventarisatie	De dataregistratie van bomen moet op grond van de gestandaardiseerde inventarisatiekenmerken (standaard datapaspoort) een waarborg zijn voor een eenduidige registratie van de voorgescreven inventarisatiekenmerken. Uitvoering volgens uitvraag en eisen Handboek Bomen 2018 Hoofdstuk 14 Dataregistratie bomen.	R		179	

Uitvoeringsniveau							
Categorie	Onderwerp	Prestatie-eisen, constructie-eisen, materiaaleisen, bouwstofeisen)	Hardheid	Bronverwijz	Bijlage	Thema	
	Bomen - Boomtaxatie	De boomtaxatie moet een waarborg zijn voor een juiste en gemotiveerde vaststelling van de monetaire boomwaarde en (indien van toepassing) schade van de getaxeerde boom of boomgroep. De boomtaxatie moet voldoen aan de uitvraag en eisen uit het handboek bomen 2018 hoofdstuk 15 Boomtaxatie.	R		179		
	Bomen - Uitvoeringseisen	De uitvoeringseisen zoals opgenomen in de standaard RAW bepalingen van de CROW (nieuwste uitgave) (deelhoofdstuk 51.0).	R				
	Bomen - Werken rond bomen	De uitvoering van werkzaamheden rond bomen moet zodanig plaatsvinden dat er sprake is van een verantwoorde inpassing van de te handhaven bomen. Deze werkzaamheden mogen nooit leiden tot een bedreiging van de beoogde duurzame instandhouding van de te handhaven bomen. Het werken rond bomen moet voldoen volgens de uitvraag en eisen uit het Handboek bomen 2018 hoofdstuk 2 werken rond bomen.	R		111, 179		
	Bomen - Nazorg na aanplant bomen	De nazorg dient als waarborg voor een structurele hergroei van een aangeplante of verplante boom. De aan de nazorg gekoppelde hergroeigarantie staat garant voor deze structurele hergroei. Nazorg en hergroeigarantie moet voldoen volgens de uitvraag en de eisen uit het handboek bomen 2018 hoofdstuk 7 nazorg en hergroeigarantie bomen. Op de nazorg en hergroeigarantie bomen dient minimaal een onderhoudszorg door de aannemer van drie jaar te zijn opgenomen.	R		179		
	Bomen - Vellen	Het 'vellen' van bomen moet gericht zijn op het in relatie tot de omgeving gecontroleerd en schadevrij verwijderen van bomen en het (optioneel) 'rooien' (verwijderen of bewerken) van de stobben en/of wortelkluiten. Het vellen van bomen moet voldoen volgens de uitvraag en eisen uit het handboek bomen 2018 hoofdstuk 12 vellen bomen en rooien stobben.	R		179		

Openbaar Groen	
Bijlage	
Numme	Omschrijving
111	Bomenposter werken rond bomen
112	Lisse Speelbeleid 2013 - 2022
179	Handboek bomen 2018
180	Poster ontwerp bomen

Bronverwijzingen	
Numme	Omschrijving
553	Lijst waardevolle bomen gemeente Hillegom
554	Lijsten waardevolle bomen gemeente Teylingen
555	Lijst waardevolle bomen gemeente Lisse

Openbaar Groen	
Thema's	
Afkorting	Omschrijving